

Preventivní program (PPŠ) Základní školy ve Svárově

školní rok 2023-2024

(základní dokument Školní preventivní strategie) – primární prevence
rizikového chování ve školách

Charakteristika Základní školy Svárov a jejích specifik

Věková cílová skupina žáků 6-16 let (1. - 9. třída)

Adresa: Základní škola a mateřská škola Svárov, Hlavní 1, 273 51 Svárov

PPŠ je konkrétním dokumentem školy zaměřeným na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Jeho součástí jsou též specifické intervence pomáhající žákům osvojit si takové znalosti, dovednosti a způsobilosti (nebo též kompetence), které efektivně snižují riziko výskytu případně rozvoje konkrétních forem rizikového chování.

(Michal Miovský a kolektiv)

Preventivní program (PPŠ) základní školy ve Svárově školní rok 2023-2024

Rozsah doporučený dle MPP/PPŠ 86 hodin ročně

Základní škola ve Svárově je škola venkovského typu, která je tvořena dvěma budovami: původní sto let starou budovou a novou přístavbou, která vznikla z důvodu rozšíření školy o druhý stupeň, které proběhlo v roce 2018. Rozrůstání se školy o žáky druhého stupně probíhá postupně, a to čtvrtým rokem, kdy žáci druhého stupně dochází do nové budovy na výuku, nejstarší žáci ve školním roce 2023-24 jsou poprvé i žáci deváté třídy. S rostoucím věkem žáků přicházejí do školy nová témata, a to i v oblasti prevence a její metodiky. Rozšiřuje se přirozeně nejen počet žáků, ale také učitelský tým. V tomto roce o činnost speciální pedagožky. Devátá třída se těší atypické exkluzivitě být stále nejstarší a nejzkušenější.

ZŠ Svárov je malá škola v malé obci, kde hlavní spádovost je Svárov a tradičně vedlejší obce Červený Újezd a Ptice. Základní škola má aktuálně 233 žáků, je s ní spojena mateřská škola a lesní mateřská škola. Řada žáků je v kolektivu společně od školky, vznikají zde silné vrstevnické vazby. Na druhou stranu žáci se průběžně stěhují či odcházejí. Dochází k doplnění nových žáků, kteří se musí zadaptovat, což platí pro celý třídní kolektiv při jejich příchodu. Škola také pracuje s tématem inkluze dětí se specifickými potřebami podpory v učení, kdy ve škole pracují pět asistentů pedagoga. V roce 2023-2024 ve škole pravidelně druhým rokem působí školní terapeutka, nastavení její práce bylo pro školu novou výzvou, její práce se týká žáků druhého stupně a pátého ročníku.

Vyhodnocení v hodinách: rozsah doporučený dle MPP/PPŠ 86 hodin ročně

Workshopy a školení zaměřené na psychohygienu žáků druhého stupně (ě vyučovací hodiny pro 6.-8.třídu)	6 hodin
Setkání a vzdělávání pedagogického sboru na realizaci PPŠ (2x2 hodiny)	4 hodiny
Vzdělávání rodičů	2 hodiny
Individuální terapeutická setkání žáků se školní terapeutkou (pravidelně každý měsíc 5 hodin, některé měsíce 2x dle potřeby)	50 + 26 hodin=76 hodin
Celková hodinová dotace	88 hodin

Stanovení cílů pro příslušné období školní rok 2022-2023

1. Rozšíření PPŠ na žáky druhého stupně (do 8. třídy) a reflexe jejich potřeb
SPLNĚNO
2. Spolupráce aktivizace s terapeutkou/ speciální pedagožkou pravidelné působení, jako prevence, nejen v případě potřeby
SPLNĚNO
3. Zapojení do krajského a oblastního systému PPŠ SPLNĚNO
4. Vzdělávání týmu metodička prevence, výchovná poradkyně a pracovníci školy
SPLNĚNO
5. Aktualizace stávajícího PPŠ SPLNĚNO
6. Téma post-covidu při dospívání a rozvoji v třídní skupině (viz. výzkumné zprávy a dopady na psychické zdraví a well-being žáků) SPLNĚNO

Ve školním roce 2022-2023 se podařilo 😊 (interní evaluace)

- Zavést pravidelná setkání se školní terapeutkou pro žáky od 5. – 8. třídy a nastavila se pravidla pro výjimečné případy, kdy je třeba sdělit potřebu zvýšené pozornosti právním zástupcům, tedy rodičům
- Zvýšili jsme povědomí žáků o nutnosti psychohygieny: žáci vědí, že péče o duševní zdraví a well-being je stejně důležitá jako čištění zubů
- V rámci prevence šikany jsme po diskusi s žáky 2. stupně vytvořili pravidla chování na toaletách, které jsou všude vyvěšeny a předcházíme tak nevhodnému chování
- Účastníme se oblastního setkání metodiků prevence na Kladně a také setkání v rámci aktivit poradny STEP
- Do týmu nově přichází speciální pedagožka – rozšiřujeme podporu žáků, zejména těch se speciálními potřebami
- Realizovali jsme debatu pro rodiče vedenou školní terapeutkou *Naše děti a jejich zdravý psychický vývoj*
- Celý učitelský sbor se na konci roku sešel nad aktuálními otázkami primární protidrogové prevence, šikany a dalších jevů s externím supervizorem a školní terapeutkou
- Vedení školy se soustředí na well-being žáků mateřské školy a jejich vzdělávací pohodu: primární prevence začíná již v mateřské škole

- Problémy a podněty od rodičů a žáků se snažíme řešit včas a ve vzájemné spolupráci, ev. za podpory supervizora

Ve školním roce 2022-2023 definitivně skončila pandemická situace, covid byl předdefinován na běžné virové onemocnění a běh školy se vrátil k před-pandemickému režimu a způsobu výuky. Dvakrát ovšem nelze vstoupit do jedné řeky: žáci a žákyně byli několik roků po řadu dní vyučováni online, jejich psychika byla vystavena obavám o své blízké, někteří zažili smrt blízké osoby – prarodičů v důsledku pandemie. Obecně se ve společnosti zvýšil počet duševních onemocnění, a to zejména u dětí a mladistvých. Z toho důvodu se škola snažila najít terapeuta, který by ve škole zejména pro dospívající děti, tedy od 6. třídy, a nakonec od páté třídy, která je přelomová v přípravě na druhý stupeň, působil.

Nejprve jsme ve spolupráci s terapeutkou zkoušeli skupinové vzdělávání a tematické hodiny a také individuální rozhovory, které se nakonec staly sťažejními. Ve druhém pololetí školního roku se ustavilo pravidlo, kdy do školy pravidelně jednou, v případě zvýšené potřeby, dvakrát za měsíc, přijíždí terapeutka Charlotta Benátská, která vede s dětmi, jež se přihlásí metodikovi prevence nebo třídnímu učiteli či jinému pedagogovi, rozhovor v délce 30 - 60 minut. Pokud je předmětem rozhořu téma, které chce řešit rodič s dítětem, pak je schůzka domluvena s oběma.

Předmětem rozhovorů je téma well-beingu žáků, úzkosti, obavy, problémy v kamarádských vztazích i ve vztazích rodinných, vyskytující se sebepoškozování. V případě, že je problém v rozsahu, kdy by mohl ohrozit fyzické nebo duševní zdraví žáka, terapeut kontaktuje metodika anebo ředitele školy a po domluvě jsou se situací seznámeni i rodiče žáka a je jim doporučen další postup (návštěva psychologa, psychiatra, pedagogické poradny, linka bezpečí pro rodiče, rodinné terapeutické služby, dětské skupinové terapie). Tady je bohužel limitem kapacita následných služeb a jejich dostupnost.

Práce terapeuta je velmi přínosná, celkově se projevuje na vyšší spokojenosti žáků a také jako preventivní řešení problémů spojených s duševním zdravím a sociálně patologickými jevy či nevhodným chováním, jako je šikana. Současně je třeba zdůraznit, že práce terapeuta je vždy realizována se souhlasem rodiče.

V rámci působení terapeutky se vybudovala spolupráce mezi metodikem prevence, terapeutem a ředitelkou školy, vytvořil se tým, který se pravidelně schází. V příštím školním roce 2023-2024 se tým rozroste o speciální pedagožku, která bude v rámci působení na škole formovat spolupráci s terapeutkou a také ideální spolupráci se žáky a učiteli, protože je to pro školu nová pozice. Bezesporu se tak rozroste tým primární prevence a podpora well-beingu všech žáků ve škole, tedy i těch, kteří potřebují více podpory či pozornosti.

Ve školním roce byla poprvé ve škole osmá třída, která se zabývá již přípravou na výběr střední školy. S ohledem na poptávku po místech u silných ročníků jsou žáci z příštího roku, kdy budou skládat přijímací zkoušky, plní obav a je třeba jim v deváté třídě v tomto ohledu věnovat podporu a zájem, a to ve spolupráci s rodiči. V rámci předmětu Svět práce se žáci osmého ročníku připravovali na výběr školy, byli motivováni, aby navštívili dny otevřených dveří a naplánovali si přípravu v následujícím školním roce. Snažili jsme se snížit stres důrazem na aktivní a včasný přístup k výběru školy a k přípravě.

V oblasti primární prevence se všichni pedagogové snaží ve všech předmětech věnovat zdravému životnímu stylu, vhodnému stravování (workshop) i závislostem, komunikaci, ať je

to i výuka jazyků na druhém stupni, chemie, dále biologie, výchova k občanství a také svět zdraví, vlastivěda, přírodopis, ale i literatura. V podstatě celkové klima školy obsahuje postoj ke zdravému životnímu stylu, dobrému chování, netoleranci šikany a vlastní odpovědnosti.

Při řešení individuálních zakázek rodičů či učitelů se konalo několik schůzek, ze všech byl udělán zápis, který je dostupný u třídního učitele a ředitelky školy. Byl snížený počet přestupků pro sníženou známku z chování a další kázeňská opatření, což je zaneseno ve školním řádu.

Konkrétní vzdělávací aktivity ve školním roce 2022-23

14.9. a 10.5. Setkání metodiků prevence, zámek Kladno, lektor Mgr. Vídeňský

září 2022 Zahájení spolupráce s rodinnou terapeutkou a speciální psycholožkou Charlotte Benátskou,

Psychohygienu pro žáky 8. a 7. tříd (2x 2 hodiny) září a říjen

19.10. Setkání terapeutky s učiteli – workshop – představení práce a možností, ukázka muzikoterapie

20.10. Setkání terapeutky se žáky 6. třídy (2 hodiny, volitelné)

8.11. debata pro rodiče Naše děti a jejich zdravý psychický vývoj (Charlotte Benátská)

26.6. Preventivní program školy vyhodnocení, trendy, témata (Benátská, Vídeňský, Starostová)

Žáci celé školy participovali na výzkumu ohledně využití hřiště a pravidel jeho užívání, druhostupňoví žáci dále na formování pravidel vhodného chování na toaletách školy.

Vyhodnocení v hodinách: rozsah doporučený dle MPP/PPŠ 86 hodin ročně

Workshopy a školení zaměřené na psychohygienu žáků druhého stupně (dvě vyučovací hodiny pro 6.-8.třídou)	6 hodin
Setkání a vzdělávání pedagogického sboru na realizaci PPŠ (2x2 hodiny)	4 hodiny
Vzdělávání rodičů	2 hodiny
Individuální terapeutická setkání žáků se školní terapeutkou (pravidelně každý měsíc 5 hodin, některé měsíce 2x dle potřeby: 11,12,03, 05, 06)	50 + 26 hodin=76 hodin
Celková hodinová dotace	88 hodin

Plán na školní rok 2023-2024:

- Stabilizace druhého stupně, který bude úplný: poprvé s devátou třídou
- Zavedení třídnických hodin (jednou měsíčně)
- Zavedení školního parlamentu, dva zástupci z každé třídy, genderově vyvážené: jeden žák a jedna žákyně
- Implementace práce speciálního pedagoga ve škole, nastavení jeho podpory PPŠ a zapojení do týmu PPŠ

- Rozvoj strategie PPŠ akcentující rozdílnost 1. a 2. stupně s konkrétním harmonogramem klíčových aktivit
- Další setkání nad tématy psychohygieny a duševního zdraví i prevence návykových látek pro rodiče žáků
- Udržení a rozvoj práce školní terapeutky
- Setkání pedagogů nad PPŠ (forma vzdělávání či supervize)

Prevence šikany:

- Šikanu chápeme jako nevhodné chování, které je třeba eliminovat včasnou prevencí - v rámci pravidel třídy
- V rámci výchovy k občanství, výchovy ke zdraví je šikana, agresivní chování, manipulace probírána včetně možností, jak řešit v rámci komunikace a třídního kolektivu
- Práce školní terapeutky je také zaměřena na včasné podchycení šikany, podpory žáků situaci řešit
- V případě problémů řeší zástupce školy a týmu PPŠ nevhodné chování ve spolupráci s rodiči žáků, kterých se situace týká, včetně zápisu a doporučení postupu a podpory žáka (včetně podpory terapeuta, třídního učitele, metodika prevence)

Hlavní realizátoři PPŠ 2023-24

Šárka Janoušková – ředitelka školy

Jitka Kremerová – výchovná poradkyně, konzultační hodiny dle domluvy

Zuzana Kováčová – školní metodik prevence (ŠMP), konzultační hodiny dle domluvy

Charlotte Benátská – externí terapeutka

Paní Šuláková – externí speciální pedagožka

Tým pravidelně spolupracuje, setkává se v případě potřeby a řešení jednotlivých případů, společně zvažuje další strategie rozvoje, týmové pracovní setkání je minimálně jednou za tři měsíce, čtyřikrát do roka.

Učitelský sbor Základní školy Svárov, zejména třídní učitelé jednotlivých tříd a 5 asistentů pedagoga

Třídnictví ve školním roce 2023/24

1. ročník Mgr. Jitka Kremerová
2. ročník Mgr. Hana Froňková
3. ročník Mgr. Dana Šebková
4. ročník Ing. Olga Rybková
5. ročník Mgr. Jana Houšková

6. ročník Anastázie Příhodová
7. ročník Mgr. Jana Bendlová
8. ročník Mgr. Renata Laštůvková
9. ročník Mgr. Věnceslava Procházková

Spolupráce s rodiči

Rodiče škola vnímá jako důležitou součást dobrého fungování. Jejich zájem a spolupráce je významná, mj. protože ZŠ Svárov je škola komunitního typu. Mezi rodiči jsou neformální vztahy a často se vzájemně znají.

Vzdělávací seminář pro rodiče, konzultace třídních učitelů s rodiči, pravidelný newsletter pro rodiče zasílají třídní učitelé.

Učitelé jsou v kontaktu s rodiči formou e-mailu, jsou možné individuální konzultace po domluvě, dvakrát ročně jsou pořádány třídní schůzky s individuálními konzultacemi u jednotlivých učitelů, na konci roku setkání školy s rodiči a žáky, třídní učitelé s rodiči průběžně komunikují. Rodiče jsou také seznámeni se školním řádem a jeho změnami, v případě potřeby se mohou obrátit na výchovného poradce nebo metodika prevence. Při řešení individuálního problému žáka je možné uspořádat supervizní sezení nebo případovou konferenci. Cílem je včasné řešení situace a nastavení klimatu ve třídě. Výchovný poradce nebo metodik prevence spolupracuje s rodiči na řešení individuálních zakázek ze strany rodičů, třídních učitelů nebo samotných žáků. V tomto školním roce je cílem nastavení práce nově příchozího speciálního pedagoga v rámci školy a týmu PPŠ.

Zdrojem bezpečnosti ve škole je školní řád a jeho úpravy, záměr strukturovaného hodnocení při posuzování hodnocení chování. Školní řád je průběžně upravován, a to na základě potřeb a vývoje žáků prvního a druhého stupně, jejich chování a postupů, které se vyvíjejí i s ohledem na nové trendy, škodlivé látky (nikotinové sáčky, energetické nápoje). V minulém školním roce došlo ke zpřísnění počtu přestupků při jednotlivých výchovných opatřeních. Současně se dále specifikuje přítomnost mobilních telefonů u žáků ve škole, viz. školní řád.

Programy na rozvoj sociálních dovedností byly díky pandemické situaci značně limitovány, přesto jsou v rámci ŠVP implementovány do předmětů jako je přírodověda, výchova k občanství (self-management), výchova ke zdraví a také český jazyk, který prohlubuje komunikační dovednosti. Dovednosti pro život (life-skills) jsou reflektovány v programech zaměřených na první pomoc a její poskytnutí včetně nácviku první pomoci, ošetření, ale také informací o aplikaci první pomoci a záchraně tonoucího. V rámci výchovy k občanství a také v rámci tělesné výchovy jsou procvičovány další dovednosti, které prohlubují týmovou spolupráci a koordinaci kolektivu (social-skills). Jednotlivé formy rizikového chování jsou diskutovány v rámci výchovy ke zdraví a v rámci občanské výchovy (drogy, závislost na nikotinu, konzumace alkoholu, rizikové chování, agrese a šikana, LGBTQ+). V případě řešení událostí jsou schůzky zapisovány, současně jsou monitorovány aktivity PPŠ a zapisovány v průběhu školního roku.

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Krajský školský koordinátor koordinuje primární prevenci **MŠMT** Středočeský kraj Ing. Hemerková Pavla, 257 280 314, hmerkova@kr-s.cz

PPP SK Kladno – vyšetření dětí z různých důvodů ve spolupráci s rodiči. Ve spolupráci s poradnou se snažíme co nejdříve řešit výukové a kázeňské problémy potřebných žáků. Spolupráci vidíme jako velmi dobrou. V současné době zasíláme na vyšetření stále více dětí.

Vyučující se též účastní seminářů pořádaných poradnou. Tyto semináře mají vysokou úroveň. Pracovníci PPP zasílají naší škole čerstvé nabídky seminářů, důležitých materiálů k výuce a různých metodických doporučení.

Step Kladno – pedagogicko-psychologická poradna Kladno, Mgr. **Jaroslav Vídeňský**, j.vidensky@seznam.cz – supervize v oblasti primární prevence a metodiky, spolupráce s Člověkem v tísni, od školního roku 22/23 založena podpůrná komunita pro metodiky prevence – pravidelná setkání (2x ročně)

Centrum drogové prevence a krizové pomoci Kladno – v tomto školním roce nemají pro nás vhodnou nabídku programů pro děti.

Krajská hygienická stanice Středočeského kraje Kladno – provádí kontroly ve škole, školce a vývařovně. V minulosti nám některé závěry pomohly k lepšímu vybavení školy v oblasti zvýšení hygieny.

Odbor sociální péče a státní podpory Magistrátu města Kladno (OSPOD)

Policie ČR: prevenci má na starosti nadpraporčice p. Pragerová, 773 638 368 (dočasně pověřena jinou funkcí, opět bohužel)

Záchranná služba Středočeský kraj, Hasičský sbor Středočeský kraj – vzdělávání v oblasti life-skills (škola má spolupráci s její pracovníci, školení první pomoci, návštěva stanice a seznámení se s její činností, dále bývalý hasič navštívil školu s prezentací povolání hasiče a možností pomoci a podpory)

Propagace prevence

K propagaci boje proti nežádoucím vlivům využíváme hlavně materiály, které přicházejí na školu – různé letáky, knížky, DVD, brožury, online programy (ČT edu, Člověk v tísni aj.).

Vyučující si samy vyhledávají v tisku, na internetu materiály k této tématice.

Veškeré akce pořádané školou jsou prezentovány na webových stránkách obce Svárov a ve Svárovském zpravodaji.

Rodiče jsou pravidelně informováni formou písemného dopisu a newsletteru o akcích pořádaných školou, a to formou mailu, který zasílají třídní učitelé.

Aktivity v oblasti sociálně patologických jevů plánované pro školní rok 2023/24

■ Dlouhodobé cíle

- nastavení klimatu ve škole a ve třídách – zdravá škola
- formovat postoje žáků ke zdravému stylu života
- formovat postoje našich žáků k návykovým látkám
- zapojit žáky školy do mimoškolní činnosti – kroužků, výletů, vycházek, nabídka v rámci ZŠ
- -motivace k většímu pohybu a sportu jako prevenci zdravého chování, týmové spolupráce a prevence pasivního života stráveného převážně u počítače (monitoring žáků osmé třídy prokázal velmi malé množství pohybové aktivity)
- předcházet vzniku šikany mezi dětmi i ve vztahu k dospělým
- chránit naše žáky před novodobými formami šikany – kyberšikana
- - chránit naše děti před jakoukoli formou násilí jak v rodině, tak v blízkém okolí rodiny či cizích lidí
- -seznámení s právy dětí, ochrana práv
- znalosti linky pomoci a podpory 116 111
- -implementace psychohygieny jako běžného návyku k aktuálnímu životnímu stylu (je třeba prevence a péče o duševní zdraví)
- umět pomoci včetně první pomoci
- komunikace - sdílení, naslouchání, podpora a doporučení pomoci
- -omezení mobilních telefonů ve třídách – podpoření přirozené komunikace mezi žáky
- -reflexivní sledování médií a informačních zdrojů – utváření mínění, názoru a životního stylu

■ Cíle v jednotlivých ročnících

1. – 2. ročník

- adaptace na školní prostředí: společné stanovení a zažití pravidel soužití žáků ve třídě a mezi učiteli a žáky
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků
- zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti
- vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a jejich respektování
- nácvik sebeúcty, - úcty a důvěry
- rozvoj schopnosti komunikace a spolupráce

3. – 5. ročník

- pozitivní ovlivňování zdraví žáků
- pozitivní citové naladění a myšlení
- osvojování si dovedností řešit stres, krizové situace, dodržování životosprávy
- osvojování si vzájemné pomoci a spolupráce, postavení ve skupině, začlenění, zvládání fyzicky náročných situací včetně práce s agresivním jednáním

6. - 9. ročník

- zdravá třída
- psychohygiena
- pravidla a jejich dodržování
- komunikace ve třídě
- šikana, agrese a její eliminace

- sexuální chování
- kultivace vyjadřování
- hranice ve využití ICT
- zdravý životní styl a návykové látky
- odpovědná docházka do školy (70% v každém předmětu)

■ **Obsah prevence**

Plán aktivit (divadel, výletů, besed atd.) je rozpracován do celého školního roku v rámci výuky, úměrně věku našich dětí. Vybíráme z nabídky telefonické, emailové, vycházíme i z doporučení rodičů či jiných škol. Snažíme se, aby nabídka pro děti byla pestrá a zaujala všechny děti. Pořady vybíráme tak, aby mohly se školou sledovat i děti v MŠ.

V odpoledních hodinách funguje na škole družina, do které dochází děti z 1., 2., a 3. ročníku. Zde vyučující využívá přírodní prostředí školy a tráví s dětmi venku většinu času. Bohatě využívají školní hřiště. V případě špatného počasí a v zimě je družina zaměřena na rukodělné činnosti a výtvarnou výchovu. Je to vidět i na bohaté výzdobě naší školy.

Velmi dobře spolupracujeme s MŠ Červený Újezd, odkud k nám přicházejí děti do 1. ročníku. Jezdí s námi na některé kulturní akce a výlety. Společně vystupujeme na veřejných vystoupeních na Červeném Újezdu a prezentujeme tak práci našich dětí. Většina dětí z této školky přechází do naší školy. Škola také spolupracuje se ZUŠ Svárov.

Prevence je nastavena v rámci ŠVP v jednotlivých předmětech se probírají témata, která jsou uvedena u ročníků.

■ **Metody při realizaci prevence**

Téma protidrogové prevence je zapracované do učiva prvouky, přírodovědy a přírodopisu, ve vyšších ročnících je to výchova k občanství, výchova ke zdraví a svět práce. Informace jsou předávány žákům formou výkladu, skupinové práce, využíváme audio a video techniku. Ve vyšších ročnících využíváme práci na internetu, různých tiskovin. V hodinách českého jazyka využíváme četbu, referáty, sociální hry. Podobně v hodinách tělesné výchovy.

V rámci výuky jsou pořádány výchovné koncerty, divadelní představení, exkurze, školní výlety pro děti, sobotní výlety pro rodiče s dětmi, sportovní akce na hřišti školy i v přírodě, akce pro rodiče – táboráky, besedy, výlety, divadelní představení. Velký důraz klademe právě na spolupráci s rodinou. Na naší malé škole jsou k tomu dobré předpoklady, a to s ohledem na komunitní charakter a větší sociální kontrolu v rámci sociálního prostředí školy a její komunity.

■ **Časový harmonogram**

Časový plán akcí se tvoří na počátku školního roku – výlety, sportovní akce a akce s rodiči, dále dle nabídky v průběhu školního roku. Snažíme se o co nejpestřejší schéma akcí pro děti, které by zasáhlo do všech oborů činnosti, sportu, kultury apod. Mnoho aktivit patří mezi tradiční, další programy v rámci prevence jsou doplňovány (sexuální chování, besedy, kurz první pomoci aj.)

Pravidelné aktivity školy

Září

Zahájení školního roku

Výlet

Říjen

Dopravní výchova – teoretická část – 4. ročník

Testování tělesné zdatnosti, 3. a 7. ročník

Listopad

Třídní schůzky

Fotografování

Prosinec

Čertovský den

Adventní dílny

Besídky ve třídách

Leden

Tříkrálový průvod a přání občanům ze Svárova

Únor

Masopustní karneval

Březen

Den otevřených dveří ve školce

Vítání jara s Moranou

Škola nanečisto

Duben

Zahájení plaveckého výcviku – 1. a 2. třída

Čarodějnice

Zápis do 1. třídy

Třídní schůzky

Květen

Den matek

Zápis do MŠ

Fotografování

Červen

Oslava Dne dětí

Výlet dle nabídky

Spolupráce s budoucími prvňáčky z MŠ Svárov a Červený Újezd

Spolupráce s ZŠ Unhošť

Slavnostní ukončení školního roku s rodiči

Loučení s absolventy školy „deváťáky“

Během školního roku využíváme nabídek divadelních společností a zveme je přímo do naší vesnice do Kulturního domu na Svárově. Dále využíváme nabídky Divadla Lampion na Kladně. Do školy zveme různé zajímavé lidi a odborníky, také jsme registrováni u Nadace ČS Škola nanečisto. Využíváme potenciál rodičů a obce.

Rodiče nabízejí pomoc při organizaci školních a mimoškolních aktivit, které během školního roku začleníme do našeho programu. ZŠ Svárov také spolupracuje s Klubem seniorů ze Svárova a Červeného Újezdu, s občanskými spolky (Klub svárovského zvonu), a to v rámci vánočních dílen i formou daru či podpory některých aktivit, ze strany seniorů – rozvíjí se tak mezigenerační solidarita.

■ Návrh rozpočtu

Nejsou vyčleněny zvláštní finance. Projekt v rámci kraje jsme z personálních kapacit naplánovali na příští kalendářní rok, a to po konzultaci s krajskou koordinátorkou. V případě potřeby jsou čerpány z rozpočtu školy a fondu EU u projektových dnů.

■ Řešení přestupků

Přestupky dle školního řádu, řešeny jsou nejprve individuálně podle druhu přestupku u jednotlivých žáků. Je využívána metoda rozhovoru se žákem, dále s rodiči. Na základě vážnosti přestupku je svolávána výchovná komise školy. Vážnější přestupky jsou řešeny společně s Policií ČR ve spolupráci s Odborem sociální péče a státní podpory Magistrátu města Kladno.

Postupujeme podle metodického pokynu MŠMT Č.j. 19514/2000-51 (Prevence zneužívání návykových látek a sociálně patologických jevů), metodického pokynu MŠMT Č.j. 10194/2002-14 (Prevence a postih záškoláctví) a metodického pokynu MŠMT Č.j. 20006/2007-51 (Řešení šikanování mezi žáky a školských zařízení).

Snažíme se předcházet problémům, počátečním projevům šikany či jiných negativních jevů rozhovory s dětmi, stálému působení v hodinách.

Menší přestupky řešíme domluvou, při opakovaných či větších problémech již upozorňujeme rodiče.

■ Evidence a zjišťování efektivity programu

Při zjišťování efektivity programů využíváme následující metody:

- dotazník, anketa
- rozhovor (práce třídního učitele)
- hodiny předmětů výchovného charakteru
- vědomostní testy
- různé formy soutěží
- evaluace přednášejícího
- zpětná vazba žáku s dlouhodobým efektem

Dokumenty vztahující se k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže a volnočasových aktivit

1. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník v platném znění.
2. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád v platném znění.
3. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí v platném znění.
4. Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině v platném znění.
5. Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon v platném znění.
6. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení v platném znění.
7. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích v platném znění.
8. Zákon č. 283/1991 Sb., o policii ČR v platném znění.
9. Zákon č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžitě pomoci obětem trestné činnosti a o změně a doplnění některých zákonů v platném znění.
10. Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
11. Zákon č. 209/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů v platném znění.
12. Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže v platném znění.
13. Sdělení FMZV č. 104/1991, Úmluva o právech dítěte.
14. Vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb. a č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných
15. Zákon č. 167/1998 Sb. o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
16. Národní osnovy pro vzdělávání metodiků primární prevence škol a školských zařízení
17. Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
18. Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu, č. j.: 1691/2004-24
19. Evaluace a diagnostika preventivních programů (MŠMT 2002)
20. Novelizace vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách, vyhláškou č. 197/2016 Sb.,

Metodické pokyny MŠMT

1. Č. j. 21291/2010-28 Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízení
2. Č. j. 14 423/99-22 K výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance.
3. Č. j. 28 275/00-22 K prevenci a řešení šikanování mezi žáky a škol a školských zařízení.
4. Č. j. 14 514/00-51 K prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže.
5. Č. j. 10 194/02-14 K jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví.
6. Č. j. 25 884/03-24 ze dne 13. 10. 2003 – věstník MŠMT sešit 11 Spolupráce škol a předškolních zařízení s policií ČR při prevenci a vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané.
7. Č. j.: 20 006/2007-51 - Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky a školských zařízení
8. Č. j.:37 014/2005 - Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školská zařízení zřizovaných MŠMT,

Seznam dostupné literatury

Janík, A. Drogy a společnost

Kalina, K. Drogy a drogové závislosti, Praha:2003, ISBN 80-86734-05-6

Presl, J. Drogová závislost. Může být ohroženo i vaše dítě?

Nešpor, K. Alkohol, drogy a vaše děti

Nešpor, K. Týká se to i mne

Nešpor, K. Jak překonat problémy s alkoholem vlastními silami

Nešpor, K. Jak přestat brát drogy

Nešpor, K. Návykové chování a závislost

Nožina, M. Svět drog v Čechách

Skála, J. Závislost na alkoholu a jiných drogách

Šišková, T. Výchova k toleranci a proti rasizmu

Vágnerová, K. Minimalizace šikany

Jarošová, P. Psychologie školní šikany

Martínek, Z. Agresivita a kriminalita školní šikany

Mayrock, A. Jak přežít šikanování

Novotný, M. Abychom si rozuměli

Kolář, M. Nová cesta k léčbě šikany

Album lidských práv

Horváthová, J. Základní informace o dějinách a kultuře Romů

Jedlička, R. Výchovné problémy s žáky z pohledu hlubinné psychologie

Seznam a adresář organizací zabývajících se primární prevencí v našem okrese

PPP SK Kladno, C. Boudy 2953 Kladno, tel. 312661044

Labyrint – středisko volného času, vzdělávání a služeb Kladno, Arbesova 1187, Kladno, tel. 312247640

Centrum drogové prevence a krizové pomoci, Kročehlavská 49, Kladno

Středisko výchovné péče Slaný, Tomanova 1361, Slaný

Krajská hygienická stanice Střed. kraje – územní prac. Kladno, Vítězná 1578, Kladno

Referát sociálních věcí, OSPOD, Severní 2952, Kladno

ROSA – Středisko pomoci ohroženým dětem, Římská 2846, 272 04 Kladno – Rozdělov, tel.: 312 267 917

Městská policie Kladno, Unhošť

Centrum Vega – centrum pro rodinu, Váňova 664, Kladno, 272 01,
tel.: 606 760 425

Další důležitá telefonní čísla

Linka důvěry Kladno nonstop – tel.: 312684444

Dětské krizové centrum nonstop – tel.: 241484149

Centrum drogové prevence a krizové pomoci Kladno – tel.: 312682177

Linka bezpečí(děti, rodiče, učitelé) – tel.: 800155555, 116111

Policie – 158

Hasiči – 150

První pomoc – 155

Integrovaný záchranný systém – 112

Městská policie Unhošť – tel. 724554444, tel. 312698102

Nprap. Prágerová (policie ČR), prevence 773638 368

Mgr. Jaroslav Vídeňský, Step Kladno. Koordinace metodiků, supervize 777 999 722

Svárov 29. 8. 2023

Zpracovala: Mgr. Olga Starostová, ŠMP

Schválila: Mgr. Šárka Janoušková, ředitelka školy